Knipic Slavko,
Ljubljana,

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 178 — CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, AUGUST 1, 1938 — LETO XLI. — VOL. XLI.

Ameriške Slovenke prosijo za boljše odnošaje med staro in novo domovino

V imenu ameriških Slovenk je nastopila Mrs. Marie Prisland, predsednica Slovenske ženske zveze, na Izseljeniškem kongresu v Ljubljani in prosila za boljše medsebojne stike z staro in novo domovino, pred vsem za našo mladino tukaj in tam.

Kot smo že poročali, se je vršil 11. julija Izseljeniški kongres v Ljubljani. Kongres sta posetila med drugimi odličnimi voditelji naroda tudi notranji minister dr. Anton Korošec in minister dr. Miha Krek.

Ker so bile ravno iste dni v Ljubljani izletnice od Slovenske ženske zveze iz Amerike, so bile povabljene na ta kongres. V imenu ameriških Slovenk je govorila na kongresu Mrs. Marie Prisland, glavna predsednica SŽZ, jako globoko zamišljen in značilen govor, ki ga ponatiskujemo iz ljubljanskega Slovenca:

"Naj mi bo dovoljeno kot predsednici največje slovenske ženske organizacije — Slovenske ženske zveze v Ameriki— kjer je organiziranih nad 10,000 slovenskih žena, današnje zborovanje prav iskreno pozdraviti. Danes je na tisoče oči slovenskih izseljencev obrnjenih proti Ljubljani na to zborovanje, ki naj postavi nove temelje za novo delo za nas slovenske izseljence, ki smo razkropljeni širom sveta in se trudimo v sredi različnih narodov za svoj vakdanji kruh. Slovenka ženska zveza porabi to priliko, da se Družbi sv. Rafaela v imenu svojih članic kar najiskreneje zahvaljuje za obilno delo in skrb, katero posveča nam, slovenskim izseljencem. Zadnja leta čutimo utrip ljubezni materinskega srca do nas kar smo preje vsa leta tako bridko pogrešali. Ko smo prišle zastopnice Slovenske ženske zveze v lepem številu, da obiščemo svojo rodno domovino in smo pripeljale s seboj tudi svoje hčere, ki še niso nikdar videle slovenske zemlje, smo bile naravnost presenečene, ko smo začutile toliko ljubezen in pozornost domovine napram slovenskim izseljencem. Od Jesenic po celi progi do Ljubljane in do danes kamorkoli smo prišle, povsod smo bile do solz ginjene, ko smo videle, kako smo bile deležne tako nežne materinske pozornosti svoje slovenske domovine. Ne morem se dovolj zahvaliti Vam našim bratom in sestram tu doma za to veliko pozornost. Bodite prepričani, da se bomo vrnile v Ameriko prenovljene, v veliki ljubezni do svoje rodne domovine in do svojega slovenskega naroda. Mi tonemo v morju tujine, vendar sedaj se bomo vračale slovenske matere v Ameriko z novim navdušenjem in z novo mogočno voljo, da bomo skušale ohraniti slovenstvo na tujem do skrajnih meja, ker čutimo, da smo Vaši in Vi ste naši.

Da je to zbližanje zadnja leta doprineslo delovanje Rafaelove družbe in njenega požrtvovalnega voditelja p. Kazimirja Zakrajška, vemo mi in veste Vi. Koliko neizmerno dobrega bi se bilo za nas izseljence storilo, ko bi imeli že pred leti tako dobro organizirano izseljensko družbo. Neizmerna je škoda, vendar današnje zborovanje nam daje nove upe, nam dviga naša srca in naše oči v lepšo bodočnost, kakor je bila preteklost. Zato me zastopnice Slovenske Ženske Zveze ne moremo dovolj pozivati oblasti tu doma, da tako plemenito delo podpre z vsemi sredstvi, ki so na razpolago. Me slovenske žene v Ameriki želimo tesnejših zvez z Vami in storile bomo, kar bo v naši moči, da se te zveze dosežejo. Predvsem bi želele, da bi se za našo mladino v tujini preskrbele učne knjige v slovenščini in angleščini, iz katerih bi se učila naše lepe materinščine in bi se seznanjala z lepotami naše prelepe domovine in z znamenito zgodovino Jugoslovanov. Taka knjiga je tudi nam materam potrebna, da bi mogle svojim otrokom opisati vse to tako, da bi razumeli velikost in veličino naroda in države, iz katere pohajajo njih starši. Taka knjiga bi vršila ogromno kulturno delo med našo izseljensko mladino.

Druga naša prošnja je, da začnete resno misliti na to, kako bi se omogočilo, da bi se gotovo število naše ameriške študentske mladine moglo poslati tu sem domov v naše šole, višje in nižje, ter bi se naučili slovenskega jezika pa tudi slovenske ljubezni.

Tretja naša prošnja — naj se omogoči s primernimi vladnimi podporami — tudi od naše strani bo pomoč — naši ameriški mladini priti v večjem številu na počitnice domov in istotako vaši k nam v Ameriko. Naša ameriška mladina bi se s tem prepojila z ljubeznijo do domovine in navdušila za slovensko narodnost, slovenska mladina bi pa v Ameriki spoznala veliki svet in bi s spoznanji tega velikega ameriškega življenja in tempa obogatila domače življenje.

Smrt pobira

V nedeljo opoldne je preminula v St. Luke's bolnišnici Mrs. Johana Krnac, rodom Slovakinja. Stara je bila 46 let. Tu zapušča tri hčere, Jennie, poročeno Novak, Mary Jarzembak in Irene Brostovich. Nadalje tri sinove, Henry, Louis in Frank ter več drugih sorodnikov. Pogreb ranjke se vrši v sredo ob 8:30 zjutraj iz hiše žalosti na 3599 E. 53rd St. v cerkev sv. Janeza Nepomuka na Fleet Ave. pod vodstvom Louis L. Ferfolia. Naše iskreno sožalje vsem preostalim.

Seja

Danes zvečer se vrši redna mesečna seja društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ. Seja se začne ob 8. uri v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida. Članice, pridite! — Tajnica.

Nemci na Češkem nočejo biti samo manjšina

Praga, Čehoslovaška. — 3,500,000 Nemcev, ki žive v območju čehoslovaške vlade, hočejo kolikor mogoče največ privilegijev in pravic od Čehoslovaške. Včeraj so ti Nemci izdali razglas na češko vlado, da sudetski Nemci niso nobena manjšina na Čehoslovaškem, ampak so narod države z enakimi pravicami kot vsak drug državljan in ne kot narodna manjšina.

Kot je videti, se sudetski Nemci ne bodo podali v svojih zahtevah in angleški posredovalec, lord Runciman, bo imel polne roke dela, če bo hotel pripraviti obe stranki do prijateljske razrešitve problema. Razume se, da sudetski Nemci čutijo, da imajo za seboj popolno zaslombo od Hitlerja. Če se bo Angliji posrečilo, da pridobi Hitlerja na svojo stran, potem bodo tudi sudetski Nemci malo bolj pohlevni.

Shod v Collinwoodu

Jutri se vrši shod v Slovenskem domu na Holmes Ave. Ta politični shod sklicuje demokratski klub 32. varde za izvolitev gov. Daveya. Začetek bo ob osmih zvečer. Govoril bo governer Davey, državni inženir Louis Drašler in mnogo drugih kandidatov. Pridite na ta shod, da boste slišali politične platforme, da boste potem lahko volili.

Iznajdljivi Kanadčani

Toronto, Kanada. — Tudi v Kanadi imajo problem z motoristi, ki divjajo po cesti in ogrožajo varnost pasantov. Zato je država Ontario sklenila, da se postavi na vseh križiščih, ovinkih in klancih policista na motornem kolesu. ki bo sicer v pravi naravni velikosti, vendar bo pa narejen iz lesa. Pobarvan bo prav tako, ko bi bil pravcato oko postave, pred katerim ima vsakdo rešpekt. Motorist, ki bo tega varuha javne varnosti zagledal, bo takoj znižal brzino svojega vozila. Ko bo pripeljal bližje, bo sicer videl svojo zmoto, toda namen bo dosežen, ker bo tam mimo avtomobilist vozil počasi.

Milnarjev dan

Kakih 500 Slovencev se je zbralo včeraj popoldne v Twilight prostorih v Chagrin Harbor, Ohio, katere lastuje Mr. Dominik Krašovec. Prirejen je bil banket v počast poznanemu slovenskemu baseball igralcu Mr. Milnarju, ki igra s clevelandsko baseball skupino. Odličnemu sportniku so bila izročena lepa darila in gostje so imeli prav dobro zabavo v lepo okrašenih prostorih.

Sinček umrl

Družini Frank in Marta Martin, 6424 Spilker Ave., je umrl devet mesecev stari sinček Richard. Pogreb se vrši danes popoldne ob 2. uri iz pogrebnega zavoda A. Grdina in Sinovi. Staršem naše iskreno sožalje!

Pridi, o kralj!

Pariški policijski načelnik je bil tako vesel nad obiskom angleškega kralja, da je odpustil motoristom vse pregreške, ki so jih storili proti mestni ordinanci od 14. do 23. julija. Nobenemu teh motoristov, ki so dobili "tikete" v tistih dneh, ni treba hoditi na policijo. Well, kaj pravite fantje, ko bi prišel tudi v Cleveland kak kralj za en teden?

Pol milijona republikancev za Daveya

Wooster, O. — Governer Davey, ki je obdržaval tukaj svoj politični shod, je prerokoval, da bo zmagal 3:1 nad svojim protikandidatom Sawyerjem in da bo volilo zanj jeseni nad 500,000 republikancev. Davey je zopet poudarjal, da je glavna platforma v tej kampanji John L. Lewis, vodja CIO. Governer je obdolžil Lewisa, da je poslal v državo Ohio za primarne volitve ljudi in denar, da tako izpólni svojo grožnjo, ki jo je Lewis izrekel lani, da Davey ne bo več governer države Ohio.

Davey je rekel, da se je vrgel Lewis z vso silo v volivno borbo in da je Sawyer njegov kandidat. Rekel je nadalje, da Sawyer in Bricker, noben teh dveh nima kake svoje platforme za boljšo vlado, ampak na vseh svojih shodih napadata samo Daveya in njegovo administracijo.

Davey je nadalje prerokoval, da bo pri glavnih volitvah v novembru glasovalo zanj najmanj 500,000 republikancev, ki ne marajo Brickerja in ker se je Davey izkazal, da je za red in izpolnjevanje zakonov.

Koliko je Slovencev

Računa se, da živi v Sloveniji 1,200,000 Slovencev, po ostali Jugoslaviji jih je raztresenih pa še 100,000. V Italiji jih živi 600,000, v Avstriji 120,000, v Madžarski 10,000, v Nemčiji 50,000, v Franciji 40,000, v Belgiji 6,000, v Holandiji 3,000, v Zed. državah 300,000, v Kanadi 2,000, v Južni Ameriki 40,000, v Afriki 8,000, v Aziji 1,200, v Avstraliji 700, v Španiji 7,000, v Rusiji živi Slovencev še okoli 600, drugod po svetu pa še okrog 1,000.

Po vseh teh podatkih je naroda Slovencev 2,500,000. Od vseh teh jih je v njih pravi domovini samo 1,200,000, izven domovine pa jih živi 1,300,000.

Za protekcijo oslov

Da, tudi ta zaničevana živalica je končno dobila svojega zagovornika. V dolini Panamint, v južni Kaliforniji, se namreč nahaja veliko število podivjanih oslov (pozor Kužnikov Gustel), ki nimajo drugega dela kot da si iščejo osata in obada, pa vode v kaki kotlini. Zdaj so jih začeli loviti in jih prodajajo v klavnico v Los Angelesu, kjer jih zmeljejo v kokošjo hrano. Prijatelji osličkov so se pa obrnili na vlado, da ustavi to pokončevanje živali, ker napravljajo okolico romantično ter privabljajo v ta kraj turiste.

Senatorji se pripravljajo, da ustavijo gibanje v deželi za 3. termin predsednika Roosevelta

Washington, D. C. — Med senatorji Zed. držav se je pričelo gibanje, da sprejme prihodno zasedanje kongresa postavo, da noben predsednik Zed. držav ne more biti trikrat zaporedoma v tem uradu. Ta korak je prvi začel senator Holt, demokrat iz W. Va. in njemu se je takoj pridružil senator Vandenberg, republikanec iz Michigana, ki je izjavil, da se bodo temu gibanju takoj pridružili vsi republikanci.

Holt je rekel, da bo deloval na to, da se sprejme resolucija, podobna oni, ki je bila sprejeta leta 1928 z 56 proti 26 glasovom, ko se je mislilo, da bo predsednik Coolidge kandidiral za tretji termin. Tisto resolucijo so predlagali republikanci in je od tedaj še vedno v platformi republikancev. Resolucija zahteva odstavljenje predsednika Zed. držav po odslužitvi drugega termina, ker drugače bi nastala nevarnost za našo svobodno ustavo.

Dotično resolucijo je predlagal senator La Follette in od 56 senatorjev, ki so glasovali zanjo, jih je 22 še vedno v senatu. Od onih, ki so glasovali proti, sta v senatu pa še samo dva.

Jeklarska družba je zahtevala od pastorjev, da odvračajo člane kongregacij od unije

Washington, D. C. — Preiskovalni senatni odsek, ki je še vedno na delu, da zasliši kolikor mogoče prič o delovanju jeklarske družbe proti unijskemu gibanju, je slišal pričevanje protestantovskega pastorja, Rev. Orville C. Jonesa iz Clevelanda. Ta je izpovedal, da je Sheet & Tube Co. v Youngstownu v septembru leta 1936 zahtevala od raznih pastorjev, da v cerkvah nagovarjajo svoje vernike, naj ne pristopajo k CIO.

Pastorji so se udali zahtevi kompanije, ker so se bali njenega velikega vpliva v Youngstownu. Jones je pripovedoval, kako je Wm. Gillies, podpredsednik te jeklarske družbe, povabil nekega dne vse tamošnje pastorje na večerjo, kjer jim je napravil ognevit govor, v katerem je ožigosal delovanje CIO med jeklarskimi delavci, ter poziral pastorje, naj v pridigah skušajo črniti to unijo.

Ko je vprašal pastorja načelnik preiskovalnega odseka, senator La Follette, kakšna je bila reakcija pastorjev na ta apel jeklarske kompanije, je Jones povedal, da je nekaj pastorjev že itak simpatiziralo z jeklarsko družbo, drugi so pa smatrali prošnjo kompanije naravnost za ukaz in da vsled silne moči jeklarske družbe v mestu ni kazalo pastorjem, da bi ostali nevtralni.

Kljub temu je pa on, Jones, javno govoril v cerkvi, da on simpatizira z delavskim gibanjem, nakar so uradniki jeklarske družbe odstopili od njegove kongregacije in tudi od delavcev zahtevali, da odstopijo.

Politični sestanki

V 32. vardi se vrši danes večer več hišnih sestankov, katerih namen je agitirati za ponovno izvolitev sedanjega governerja države Ohio Martina L. Daveya. Sestanki se vršijo v Slovenskem domu na Holmes Ave. in to za državljane na južni strani mosta. Nadalje v Turek dvorani na 16011 Waterloo Rd., in to za volivce v ondotni okolici. Nadaljni sestanek bo na 14612 Westropp Ave. za volivce iz precinktov I, E in Y. Drugi sestanek bo na 17405 Waterloo Rd., v ozadju Petrovčičeve gostilne in to za državljane iz precinktov BB, CC in K. Rojake se prosi, da se udeležijo teh sestankov. Slišali bodo dobre govornike, ki bodo povedali pravo zgodbo o governerju. Pričetek slehernega sestanka je vselej ob 8. uri zvečer. — Odbor.

Pokojni John Muhič

Poročali smo že, da je umrl rojak John Muhič, star 36 let. Rojen je bil v Clevelandu. Tu zapušča žalujočo mater Frances in dva brata, William in Victorja, tre tri setre: Josephine Slabe, Mary, ki se nahaja v New Yorku in sestro Lydia, ki je redovnica reda Notre Dame. Zapušča tudi več drugih sorodnikov. Pokojni je bil član društva sv. Antona, C. K. of O. Pogreb ranjskega Johna se vrši v torek ob 10. uri zjutraj v cerkev sv. Vida iz hiše žalosti na 1107 E. 64th St., pod vodstvom Frank Zakrajška. Naše iskreno sožalje sorodnikom. Bodi ranjkemu ohranjen blag spomin!

Praznik Perryeve zmage

Washington, D. C. — Kongres je v zadnjem zasedanju sprejel predlog, da se praznuje 125 letnico Perryeve zmage oziroma jezerske bitke na jezeru Erie blizu Put-in-Bay dne 10. septembra 1938. Takrat se je vršila bitka na vodi med Amerikanci in Angleži; zmaga Amerikancev je bila odločilna za to deželo. Blizu Sanduskya in Put-in-Baya je Perry prekanil Angleže ter vjel vse njih brodovje. Perry je postal radi te zmage zelo slaven, zlasti pa še radi svojega kratkega poročila o zmagi, ko je poročal: "Srečali smo sovražnika in je naš!"

Politični lepaki

V nedeljo zjutraj so detektivi aretirali štiri moške, ki so lepili plakate na telefonske droge na Superior Ave. Mesto ima gotovo postavo, ki prepoveduje lepljenje plakatov na telefonske ali brzojavne droge. Policija je zaplenila tudi kakih 3,000 plakatov in dve posodi z lepilom. Danes se bodo aretirani morali zagovarjati na sodniji.

Izdatki za volitve

Washington, D. C. — Senatni komitej, ki pregleduje stroške senatorjev v volivni kampanji, je posvaril deset senatorjev v štirih raznih državah, da morajo poročati stroške volivne kampanje pred primarnimi volitvami. Ti stroški se bodo potem obelodanili v javnosti, da bodo temu primerno ljudje lahko volili.

Mr. Drašler v Lorainu

V četrtek 4. avgusta bo govoril na političnem shodu v Lorainu, O. državni inženir Louis Drašler. Shod se vrši v SND na Pearl Ave. Vabljeni so vsi slovenski državljani, da pridejo poslušat Mr. Drašlerja, ki je fin govornik in ki vam bo povedal mnogo zanimivega. Mr. Drašler bo skoro gotovo prevzel tudi Lorain okraj pod svoje področje po volitvah. Zdaj ima pod nadzorstvom Cuyahoga, Lake in Geauga okraje in radi prevelike zaposlenosti v teh okrajih, ni mogel prevzeti še Lorain okraja.

Delavci izkričali Daveya

Massillon, O. — Na stopnicah mestne hiše je govoril governer Martin L. Davey množici, obstoječi iz kakih 800 oseb. Ker so pa neprestani medklici motili govor, da ni bilo skoro slišati besede, je pošla governerju potrpežljivost in je napravil na kričače sledeč nagovor:

"Ne verjamem, da bi bil kdo izmed vas toliko pogumen, da bi hotel stopiti na moje mesto tukaj na stopnice in skušal govoriti, če bi tako vpili nanj, kot vpijete vi name. Prišel sem tukaj sem, da bi videl, če privrženci CIO verjamejo v svobodo govora. Če ne verjamete v svobodo govora, niste dobri ameriški državljani. Torej ali pokažite, da ste dobri ameriški državljani, ali pa se poberite od tukaj. Bolj ko boste kričali ,več glasov boste zame napravili.

"Stavim, da je dosti komunistov med vami. Toda verjemite, da bo tudi vam odzvonilo v tej deželi. Nekega dne bo ameriški narod zbral vse komuniste in jih poslal nazaj v Rusijo."

Ponesrečen vlak

Sinoči se je ponesrečil eden najboljših in najhitrejših vlakov New York Central železnice v bližini vasi Rocky Ridge, pri Toledo, Ohio. Takozvani "Mercury" vlak, ki vozi med Detroitom in Clevelandom, je bil zadet od brzovlaka Commodore Vanderbilt. Pri tem je bilo ranjenih 31 oseb v vlaku Mercury, katere so takoj odpeljali v bolnišnico. Prava sreča v nesreči je bila, da nihče ni bil smrtno prizadet. Vlak Mercury je ustavil v bližini vasi Rocky Ridge, potem ko je zadel neki avtomobil na križišču. Za njim je privozil brzovlak Commodore Vanderbilt, in sreča je bila, da je strojevodja pravočasno opazil signale in je vozil komaj 10 milj na uro, ko je zadel v zadnji voz Mercury brzovlaka. Med ponesrečenimi ni nobenega Slovenca.

Pozor, Euclidčani!

V precinktu C, 1. varda, v Euclidu kandidira za precinktnega načelnika na demokratski listi Mr. Matt F. Intihar. Priporočamo ga našim državljanom, da volijo zanj, ker obljubuje, da bo svoj okraj zastopal pošteno in pravično za vse.

Dež

Že v soboto je začel padati dež, katerega se ni zmanjkalo vso nedeljo in še danes zjutraj marljivo pada. Nam je sicer v nadlego, za farmarje bo pa najbrž prav dobrodošel.

* V Nemčiji se ne sme oženiti noben fant, dokler ni zadostil vojaški dolžnosti.

"AMERIŠKA DOMOVINA"
AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto $5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto $5.50; pol leta $3.00.
Za Evropo, celo leto, $7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, $5.50 per year; Cleveland, by mail, $7.00 per year.
U.S. and Canada, $3.00 for 6 months Cleveland, by mail, $3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carriers, $5.50 per year, $3.00 for 6 months.
European subscription, $7.00 per year.
Single copies, 3c

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 178, Mon., Aug. 1, 1938

Odškodnine za obrtne bolezni

Do nedavnega so razne državne postave glede odškodnin delavcem v slučaju nezgod in smrtnih poškodb določale odškodnino samo v slučajih, ki so se pripetili ob času, ko je bil delavec zaposlen. Ničesar ni bilo v teh postavah za slučaj, če je postal delavec delno ali popolnoma nezmožen za delo radi poškodbe, zlasti ne, če si je radi poškodbe nakopal bolezen, ki se je lahko direktno pripisovala razmeram, v katerih je bil delavec zaposlen.

Na primer premogar ali rudar, ki je bil poškodovan, ko se je kamenje vsulo na njega, je bil upravičen do odškodnine, ni pa dobil noben podpore, ako je postal nezmožen za delo, ker so se njegova pljuča polagoma napolnila s prahom peska, premoga ali pa s plini, ki so se mogoče nahajali v rudniku.

Dolgo vrsto let se je vodila borba, da se pripozna odgovornost delodajalcev, da plačujejo podporo za obrtne bolezni, ali kot jih angleško nazivljemo: occupational diseases. Danes pa je že petindvajset držav, poleg tega pa tudi zvezna vlada, Havajsko otočje, Portorico in filipinske oblasti plačujejo delavcem odškodnino, ako so postali nezmožni za delo radi bolezni, ki je bila direktno povzročena radi razmer, pod katerimi je delavec delal.

Kaj je takozvana obrtna bolezen? Večina držav, ki je določila odškodnino za te vrste bolezni, izrecno navaja, kakšne bolezni se smatrajo kot obrtne bolezni. Tako na primer navaja država Minnesota 23 takih bolezni, med njimi tudi bolezen "anthrax," ki večinoma nastaja vsled dotike z okuženo volno, lasmi, ščetinami ali kožami. Nadalje zastrupljenje s svincem, ki nastaja pri pripravljanju svinčenih zmesi, nadalje zastrupljenje s živim srebrom, fosforom in arsenikom, bolezni, ki nastanejo radi stisnjenega zraka, razna vnetja in bolezni, ki so običajna pri tej ali oni obrti.

Postave države New York označujejo celo petintrideset bolezni, ki se lahko dobijo pri obratovanju delavca in med njimi so vključene bolezni kot zastrupljenje z lesnim alkoholom, katarakt na očeh, kar se zlasti tiče delavcev, ki so v steklarski industriji, razne bolezni rudarjev, onesposoblenost, ki nastane radi praskanja in prisadi, zastrupljenje z radijem. Nadalje dihalni, prebavni, živčni in očesni neredi radi dotike s petrolejskimi produkti in njih izhlapevanjem.

Plačuje se delavcem tudi odškodnina radi zmrznenja in hernije. 31 držav plačuje odškodnino radi teh bolezni. Triindvajset držav pripoznava odškodnino delavcem za bolezni, ki so nastale radi silikoze, ki je bolezen, ki jo povzroča vdihavanje kamenitega prahu. Leta 1936 je newyorška postavodaja dodala nova pravila k industrijskim postavam, ki so namenjena, da se odpravi prah v vseh industrijah, kjer kameniti ali drugi nevarni prah ogroža zdravje delavcev.

Odškodnine za obrtne bolezni se v splošnem ravnajo po določbah, ki veljajo za odškodnine v slučaju industrijskih nezgod.

Na primer v državi Illinois, ako ima obrtna bolezen za posledico smrt delavca, dobiva njegova vdova, otroci ali odvisni starši znesek, ki je enak štiriletnemu zaslužku, in v nobenem slučaju manj kot $2,500, toda ne več kot $4,000.00. Ta svota se more povečati do $4,500, ako je pokojnik zapustil tri ali več nedoletnih otrok. Odškodnina pa se zniža na polovico, ako družina pokojnika živi izven Zedinjenih držav in Kanade. Za slučaj popolne začasne onesposobljenosti je bolni delavec upravičen do zdravniške pomoči in postrežbe, ki znaša polovico njegovega zaslužka, ne manj kot $7.50 na teden in ne več kot $15.00 na teden, pri čemur pa skupna svota ne sme znašati več kot svota, ki bi se izplačala v slučaju smrti.

Vidimo torej, da se povsod v Ameriki vedno bolj skrbi za delavca. Še pred dvajsetimi leti je bila enaka podpora ali odškodnina popolnoma nepoznana, in delavec, ki je zbolel radi dela, je bil enostavno odslovljen in si je moral sam pomagati ali je pa padel v naročje svojim sorodnikom. Danes skrbi že večina držav za blagor delavca. K temu so mnogo pripomogle delavske organizacije, ki se borijo, da se z delavcem postopa kot z dostojnim človekom, ki radi svojega napornega dela pač zasluži vse priznanje in upoštevanje.

Kaj pravite!

Stalin se boji vojne. Dobro ve, da bi bilo po njem, če se razpali vojna in ž njo revolucija v Rusiji. Zato pa dela energično na tem, da si ustvari državo po vzorcu Italije in Nemčije, se zveže z obema tema državama, povabi na malco še Anglijo, pa naj si potem še kdo upa v Evropi zarožljati z mečem! To se sliši čisto logično in treba, da vidimo, kako jo bodo fantje izpeljali.

* * *

Burr Gongwer, boss demokratov v Cuyahoga okraju, je postavil vso svojo politično bodočnost na eno kocko in indorsiral Charles Sawyerja za governerja. Ako Sawyer zmaga, potem je Gongwer na konju. Ako zmaga Davey bo Gongwer tam, kjer je zdaj, brez posebne moči. Njemu ni čisto nič mar, kdo je governer države in kakšen governer je, njemu je na tem, da dobi patronažo iz Columbusa. Davey mu jo je odrekel, zato se je vrgel k Sawyerju. Če pa zmaga Davey, je Gongwerju odklenkalo.

BESEDA IZ NARODA

O vrtovih in domovih naših ljudi

piše Anton Grdina

Že dolgo me je lovila misel, da bi napisal o vrtovih in domovih naših družin. Že dalj časa me je vleklo na ogled različnih vrtov ob glavnih in stranskih cestah v naselbini, toda naselbina je tako velika in domov ter vrtov je toliko, da bi vzelo najmanj tri ljudi, kateri bi morali od jutra do večera vsak dan porabiti ves dan, da bi zamogli potem opisati vso vrednost in umetnost, ki se najde posebno v vrtovih krog naših družinskih domov.

Tudi je nemogoče opisati vsega dela in vse investicije, ki so jo ljudje, posebno žene gospodinije žrtvovale za vrtove v delu in nasadih, ki se zračunati ne more.

Opis bi bil na kratko tudi nemogoč, bolje ničesar kakor samo le površno nekaj napisati. Kdor bi hotel reči. "Ta in oni ima res lep vrt," bi ne pomenilo ničesar, treba je iti v vrt in tam premišljevati v tem kar je zasajenega. Naselbina je silno velika, domov je toliko, da nikdo ne more podati števila. Vsi ti domovi z zelo malo izjemo so pa okrašeni z raztlinstvom, s cvetkami, katere krase dom od zgodnje spomladi do pozne jeseni, dokler jih ne pokrje beli snežec. Ni pa prav nič razlike v tem, če je dom ali lot velik ali majhen. Velik greh so zakrivili tisti ljudje, ki so najprvo kot špekulanti pokupili vse farme v obližju Clevelanda, za to ozemljo so potem od mesta dobili pravico razdeliti v lote, nekaterim bi raje rekel "flike" tako majhne, da so iz te zemlje naredili več "čistega dobička." Tisti pa, ki so na teh flikah postavili svoje hiše, so bili pa prikrajšani za vrt in za gredo.

Naši ljudje so prinesli s seboj iz domovine tisto dobro in lepo navado in ne samo navado, marveč tudi ljubezen v srcu do dela na vrtu. Če je stara Avstrija zaslužila v katerem delu pohvale, jo je zaslužila v tem, da je učila v šolah vrtnarstvo. Veliko, veliko je od tega dobil naš rojak. V tem vidimo sad sedaj, ko zagrinjajo lepa močna drevesa hiše naših družin, polne žlahtnega sadja. Še do danes mi je ostala v spomini iz šolskih let tista pesem, katere smo se v šoli naučili, ki se glasi nekako takole: Jablane, hruške in druge cepe,, cepite v mladosti za stare zobe! Tega smo se tudi zvesto oprijeli. Doma pri hiši je moral rasti prav za gotovo domač oreh, prav rad je rasel blizu mlake pri svinjakih. Oreh je bila prva potrebna rastlina, na katero so se oče in mati ozirali, da bo dala sad za gotove praznike. Kolač bo iz orehovih zrn pečen. Za orehom je rastla tudi druga rastlina vsake hiše česplja. Koliko koristi daje to drevo vsaki družini, saj uživamo tu v Ameriki ta sad skoro pri vseh obedih. Najbolji sad in najzdravejši za uživati na vsakem omizju ženitovanja so na mizi med drugimi finimi jedili. Jablane nikjer ne manjka, da ima hiša le nekoliko zemlje okrog.

To so vsaj tri najpoglavitnejša drevesa, ki dajejo sad našemu kmetu doma. Kdor je pa imel tega več kakor ga je mogla družina vporabiti surovega, ta je pa vporabil ta sadež še za kaj boljega. Skoro bi pozabil še na en drevesni sad, to je hruška.

Vsa ta štiri drevesa pa niso samo ene veste, vse so različnih vrst. Pri nas so bili bogati kmetje in so imeli veliko sadja. Češplje so tudi porabili za fin slivovec. O, kako je bil ta slivovec res fin! Jabolka so vporabljali, da so jih posušili v krhlje. Posušili pa so tudi hruške. Spominjam se ene posebne družine v vasi, kjer so imeli veliko tepke. Doma nisem poznal boljega sadu kakor je bila omenjena tepka. Ta se je v par dneh zmedila in kakšen okus je imela, se ne da opisati; pa je bila tudi tečna in zdrava. Te tepke so pa sušili na posebnih pečeh, katere so vporabljale tudi terice, ki so lan trle. Na te peči so dejali velike spletene lese, spodaj globoko v jami so kurili take porobke, ki so polagoma tleli. Ko so bile tiste hruške tako suhe, so bile vredne lepega denarja, bolj kakor kakršnokoli meso. Tako so poleti zmešali posušena jabolka in te hruške in kaj hočete še boljega za malco, kjer so se kosci in grabljice s tem tako fino pokrepčali, da so zopet veselo naprej seno nalagali.

Da, tako je bilo doma, od vrtov so dobili to kar mi tukaj sedaj dobimo v gostilni. Tukaj se s pivom ali pa sladoledom krepčamo poleti v svojo uteho, doma smo imeli pa druga sredstva, ki so nas vseeno naredila močne in zdrave kakor stebre.

Pojdimo nazaj k vrtovom tukaj v Ameriki. Da sem v tem malo zašel v staro domovino je vzrok ta, namreč, ker vidim skoro povsod na vrtu prav tako zasajena drevesa, jablane in hruške okrog hiš naših rojakov. Kar so opustili je oreh, ta je menda preveč neukreten in bi se razvil vse predaleč naokrog preko treh sosedov s svojimi vejami. Toda hruška in jablana sta ostali pri vsaki hiši. Najbolj pa še hruške, ki se tu v Ameriki prav zelo lepo vselej obnesejo in rode, pa tudi zelo lepo rasejo, ozko in ravno, da ne delajo sosednemu drevesu nobene nadlege. Kar lepo je videti kako te hruške obilo rodijo sadu, ki se da še tako imenitno vporabiti. Naše ženske znajo vse to vporabiti in shraniti. Kadar v jeseni sad dozori, ga je naenkrat preveč. Četudi je vrt mal, je iz nekaj dreves sadeža za domačo družino takoj preveč, ker kmalu zgnije. Zato so pa gospodinje znašle metodo, da ta žlahtni sad denejo v kositarjeve škatljice in spravijo za poznejši čas. To je zopet ena zasluga pridnih in varčnih gospodinj, ki si znajo na dva načina pomagati. Prvič, ker je tako delo bolj užitno in sveže, drugič pa, ker manj stane. K temu spada še več jesenskih pridelkov, katere gospodinje spravijo v take tako imenovane "kante" ali pa "glaže," da imajo za ves čas celega leta pri obedih mesto prikuhe.

To, zgoraj je povedano samo mimogrede, da smo videli, zakaj da je skrbni gospodar posadil tisto hruško na vrt mogoče že pred 30 ali še več leti, katera danes sega visoko nad njegovo dvonadstropno hišo.

Veste, bodimo pravični in priznajmo, cvetlični vrtovi so se začeli zrcaliti šele nekaj let nazaj tako v splošnem kakor se danes. V začetku našega naselja ni bilo vrtov. Če je mogel naš rojak priti do kakšne zemlje, bilo da jo je kupil ali vzel v najem, je najprvo na to zemljo posadil krompir in koruzo. Kmalu zatem je vsadil ali vcepil tudi jablano in hruško, ker je vedel, da mu bo ta v nekaj letih prinesla sadu. Za cvetlice ni bilo niti smisla ne, le tu in tam, če se je katera sama vsadila. Drugače so bile vse druge potrebe mesto cvetlic, katere je treba negovati in kupovati, jim gnojiti in vedno biti pri njih da jih plevel ne uniči. Zato je bilo naseljevanje cvetlicam v naše vrtove precej nedovoljeno. S časom se je pa tudi v tem zelo spremenilo. Danes lahko rečem, da je prišlo v modo: kdo bo imel lepši vrt. Danes je že redka hiša, kjer ne bi cvetlice krasile če ne več vsaj odspredje hiše. Zadaj za hišo je še greda, kjer rase gotovo zgodaj spomladi solata, zatem se pa kar vrstijo sadeži ali zelenjave, ki jih gospodinje rabijo pri kuhi za bolji okus in užitek.

Že poprej sem rekel, da ni nobene razlike, bilo da imajo velik lot ali majhen. Že večkrat sem rekel, da je najhujši sovražnik naših vrtov avtomobil. To bom takoj tudi dokazal. V prejšnjih letih, ko še ni bilo teh črnih in sivih ter rujavih avtomobilov, so naše ženske imele več vrta zadej za hišo. Avtomobili so pa te vrtove požrli za svoje štalice. Pa še drugo je. Poprej so bile ženske tudi lahko doma od večerih, ko ni bilo vranca, sedaj se pa vsedejo na tega vranca in hajd gremo ven na razgled. Žene ni doma, da bi v vrtu plela in zalivala in vrt je za precej tudi manjši. A kljub temu je vse povsod tudi vrt, kjer je v garažu avtomobil, tam je tudi lep vrt, sicer je manjši, toda je pa tako lepo urejen, da ga umetnik ne more kritizirati. Vsak mal kotiček ima že tako cvetlico, da ravno tam pristoja. Razvrstene so pa tako, da ko ena odcvete druga prične. Kjer je zemlje veliko, je veliko tudi cvetlic, enake teh vrst, enake drugih vrst. Kdor ima velik vrt, ima potem toliko več vseh cvetlic in lepšo priliko razdeliti po umetnosti za gledalca, ki radoveden ogleduje mimogrede.

Vsi vrtovi, bili veliki ali mali, imajo svoje cvetlice, ki dom krase od zgodnje spomladi do pozne jeseni. Med tem pa pridejo posebne izjeme. Vrt sam ne bo lep, če ni za njim roka vrtnarja. Tak vrtnar je pa lahko vsaka gospodinja ali gospodar. Vrt zahteva veliko dela. Drevo vsaditi ali vcepiti je lahko. Ko si ga posadil sam rase, še zalivati ga ni treba, leto za letom rodi sam, sad iz njega sam pade za zemljo, gospodar ga lahko pobere. Pohvaliti se pa s cvetličnim vrtom je pa posebnost. Katera gospodinja ali pa naj bo mož, se postavi z lepim vrtom, mu le dajmo priznanja. Ni dosti, da je zemlja dobro pognojena. Vrt ima stotine sovražnikov, ki preže nanj: suša, žuželke, plevel. Ni dosti, da si nasejal cvetlice, te je treba gojiti, ker vsaka hoče, da jo neguješ in da veš zanjo da je na vrtu. Vsaka cvetlica ima svoje življenje in zahteva negovanje. Če je tako, potem vidiš kje precej velik vrt, in še da je tam vse prav fino urejeno, potem vedi, da je tam zelo nekdo pridnih rok, bila to gospodinja ali gospodar ali pa oba.

Zadnje čase sem po naključju zašel v več vrtov, kjer sem se naučil mnogo od teh, ki se na vrtove dobro razumejo. V zadnjih letih sem pričel posnemati slike nekaterih vrtov in prijateljev, v namenu, da bi te vrtove videli v slikah pozimi ko nikjer zunaj več cvetja ni. Tako sem tudi letos ponovil ta poskus. Ko sem lani pokazal vrt družine Čelešnikove, je gledalcem kar sapo zapiralo, tako krasen se je videl ta vrt, ki sem ga slikal baš v času, ko je najlepše cvetel. Zatem sem slikal še druge vrtove in ljudje so to zelo odobravali. Letos tudi sem naredil nekaj nadaljnih poskusov. Nekateri so me opozorili in povabili, nekatere sem kar mimogrede slikal za preizkušnjo. Ko sem se oglasil pri družini Stanonik na Bonna Ave, sem se začudil lepoti tega vrta. Ta vrt je od zadnjega leta zelo napredoval, ali pa nisem lansko leto prišel pravočasno na slikanje. Gospodinje, ki hočete imeti vrt urejen na fin način, oglasite se in oglejte si Stanonikov vrt kmalu sedaj, ker je vreden, da ga vidi vsaka gospodinja. Teško je pisati o vrtu, ni samo cvetliška lepota, je tudi sistem in ureditev cvetlic, da naredi celoten vrt tako imeniten. Do tega se pride po daljših letih, nekaj iz lastne skušnje, nekaj pa ženske druga od druge dobe, cvetlice si izmenjajo in način vrta druga drugi iz naklonjenosti nauče. Dom Mr. in Mrs. Stanonik se nahaja na 6209 Bonna Ave. oglejte si ta lepo urejeni vrt.

Čelešnikov vrt ni daleč od tam. Ko greste od Stanonikovih k Čelešnikovim, greste mimo Tončke Jevnikove hiše, ki je tudi vsa v samih cvetlicah. Hiša se nahaja vogal Bonna in E. 61 st. Čelešnikov vrt je pa na 61 cesti par hiš naprej od Bonna Ave. proti Superior. Čelešnikovi imajo vrt pred hišo. Navadno so vrtovi zadej in hiše pri cesti. Čelešnikova hiša je pa vsa, kakor kapelica v vrtu in sedaj v jeseni bo naravnost krasota videti ta divni vrt. Zares čast tem pridnim materam!

Slučajno sem zadnje čase zavozil večkrat doli ali gori v Nottingham in celo v Euclid k vrtovom. Po opravkih me vodi pot in ob cestah, kjer drdra avtomobil so cvetlice v vrtovih, kamor potegne oko vsakega, ki se za cvetje zanima.

Nekdanji umazani Nottingham, kamor ni mogel človek drugače nego da je obul gumaste škornje do kolen, da se je mogel skobacati iz blata, ta kraj je postal danes naravnost rečeno občudovanja vreden en sam cvetlični vrt. Kdor ni bil tukaj nekaj zadnjih let, se bo čudil, če gre to naselbino obiskat. Mi vemo, da so se tam začeli naseljevati že pred 30 leti naši ljudje. Tam so bile farme in vinogradi. Ko so pa začeli z naseljevanjem, se je vse to radi vožnje spremenilo v pravcato blato. Kar smo tje peljali iz prodajalne prodanega, smo morali daleč nositi na rokah obuti v gumijeve škornje kakor že zgoraj omenjeno. Danes se po teh cestah, med E. 185. str. in pa skoro med Babbitt Rd. valijo krasni avtomobili med prijaznimi hišami, okrog katerih se pa vije bujno cvetje domačih cvetlic. Prezrimo še to kar je zaostalo radi depresije še praznega, to bo hitro posejano z hišami, ko se odpro boljša vremena.

Ko semo gledoval hiše med 185. in 200. cesto sem občudoval lepoto vrtov, ni bilo drugače da sem pomeril s kamero. Prvi je skočil v kamero Starmanov vrt, s tem pa Starman še ni bil zadovoljen, rekel je: Ker si pobasal cvetlice, pa pobaši še truke in kravo, pa koze in konjičke!" Res sem hodil tam cel teden, na vrhu vsega tega sem pobasal v kamero še mašinerijo s steklenicami vred, da bodo gospodinje videle lahko, kako se mleko iz črnega belo naredi. Vse to bo pokazano drugi mesec v Roosevelt šoli v Euclidu in ne samo to, številni vrtovi naših družin, pa tudi še vse drugo kar se je v tem letu v Clevelandu med nami vršilo. Predstava je namenjena v korist našega narodnega kulturnega vrta.

O vrtovih in o družinah bom v dopisovanju še nadaljeval malo pozneje, za enkrat naj velja le v toliko, da je ideja, vzdrževati tako lepe vrtove nad vse hvale vredna. Ni pa to dovolj, da vse to požrtovalno delo ostane skrito samo za tiste družine, ki v vrtu žive, marveč je treba to tudi vsaj deloma prikazati še drugim našim ljudem in to je namen v slikovnih prireditvah. Res ni to delo storiti lahko. Kakor stane vzdrževati vrt, se mnogo več stane prirediti slikovne predstave. Naše trgovsko podjetje pri tem žrtvuje veliko, ker mora plačevati velike račune porabljenih filmov. Pri tem pa ima narod nekaj od tega kar nimajo drugi. Pazite na oglas prve letošnje predstave, ki se bo vršila v Euclidu tretji teden v avgustu. Prijateljski pozdrav.

—o—

Na božjo pot gremo!

Euclid, O. — Drage mi žene in matere! Ali se še spominjate, kako smo romale leta nazaj na božjo pot v Carey, O? Kako smo bile vesele, da smo imele priložnost se pokloniti naši nebeški Materi Mariji na njen praznik vnebovzetja. Ko smo se lansko leto vračale z božje poti, smo sklenile, da se bomo podale prihodnje leto v Lemont in bomo v ta namen kar začele hraniti desetke, da bomo imele za potovanje.

Ker me je že več žena vprašalo, če se bo naša ideja uresničila, mi ne kaže drugega kot iti na delo. Zato vas, drage sestre prosim, da bi se kolikor mogoče hitro priglasile, ker čas je že kratek. Vendar se še vse lahko izpelje, če imate resno in dobro voljo. Priglasijo se lahko vsi, moški in ženske, iz Euclida, Collinwooda ali Clevelanda in Newburga. Priglasijo se lahko pri Mr. A. Grdini ali pri Mrs. Potokar, ali pa pri meni.

Mislim, da bi bilo najboljše, pa bi se najelo posebne buse, ker je s tem najmanj sitnosti in nas pripeljejo kar na mesto. Ker bus tam počaka, lahko kar v busu pustite svojo prtljago. Tudi mislim, da ne bi bile pretirane cene.

Mogoče bo katera rekla, zakaj bi tako daleč hodile, ko imamo božja pota bližje. Malo je že res to ampak če se zmislimo nazaj na stari kraj, pa ni bila za Marijinega častilca nobena pot predolga. Ljudje so prihajali od vseh strani na Brezje, k naši ljubljeni nebeški Materi. Saj nas je ona tako ljubeče gledala in uslišala naše prošnje, ker smo trdno verovali v Marijo Pomagaj iz Brezij.

Torej tukaj se nam nudi lepa prilika, da skupno poromamo v Lemont, na naše ameriške Brezje. Boste videli, da se bomo počutili, kot da smo v starem kraju. Na tej božji poti je vse slovensko, ker so tam sami naši čč. gospodje in naše čč. šolske sestre. Slišali boste samo slovenske pridige in slovensko petje. To bo pa na nas gotovo napravilo najlepši vtis, ker vsak ljubi slovensko petje in svoj materin jezik. Mislim, da je najlepše, če podpiramo svoja podjetja. Poglejte, koliko je naših fantov in deklet tam v šolah, ki bodo veseli, če jih obiščemo.

Torej še enkrat, prosim vas, da se kmalu priglasite, da se preskrbi vse potrebno. Kaj bolj natančno bom pa poročala prihodnjič. Že vnaprej vam kličem: na veselo svidenje pri Mariji Pomagaj v Lemontu.

Katie Robert
905 E. 237th St.
Euclid, O.

ŽUTI

Po nemškem izvirniku K. Maya

V

Mubarekova smrt.

S Halefom sva stopila v hišo. Mubareka bi bil rad šel obiskati.

Brez preneha je stokal, kričal in tulil. Kar groza me je bila.

Njegov obraz je bil strahotno spačen, njegove oči krvavo podplute, pene so mu silile iz ust, smrdelo je krog njega iz gnijočih ran in klel je tako strahovito, da sem se siloma premagoval, ko sem se sklonil k njemu in mu preiskal rane.

Obvezan je bil zelo površno in nespretno. Dvignil sem mu roko, da bi mu snel obvezo. Zatulil je od bolečin ko divja zver, se zvijal in se vzpenjal. Bledlo se mu je, kričal je, da sem šejtan, da sem prišel po njega, suval me je z zdravo roko od sebe ter me prosil za milost in za dovoljenje, da sme nazaj na zemljo. Za odkupnino je obljubljal šejtanu tisoče ljudi, ki jih bo pomoril in mu njihove duše poslal v džehenno.

Strašno je bilo.

Vročnica mu je dajala toliko moč, da so ga morali trije držati, ko sem ga na novo obvezal.

Rane so bile vse gnojne. Pomoči ni bilo več, pa če bi mu bili tudi roko odvzeli. Čudil sem se, kako je vzdržal dolgo potovanje iz Strumice pa do Šar planine.

Mubarek je bil izgubljen—. Z grozo v srcih smo stali ob njegovem ležišču in gledali konec, ki si ga je sam pripravil.

V Strumici sva se srečala. Veljal je med ljudstvom za svetnika in Allahovega ljubljenca, celo nevidnega da se zna narediti, so pravili. Res je včasi izginil in mesto njega se je prikazal hromi berač Busra, ki se je po breglah vlačil od hiše do hiše. Razkrinkal sem ga pred vsem ljudstvom in dokazal, da je slepar, tat in večkratni morilec in da se druži z zločinci, celo z Žutovimi ljudmi. Stanoval je v raztrgani koči pri razvalinah strumiškega gradu in tam je tudi skrival naše ubežnike. Prijeli smo jih in jih z Mubarekom vred djali pod ključ. Pa ušli so, zasledovali smo jih, streljali so na nas. In tedaj je bilo, da ga je moja krogla zadela v nadlaket.

In od tistega dne nisem imel več miru pred njim. Naščuval je na nas Aladžija, ki smo se jima pa srečno ubranili, in nas zvabil v samotno Dere kulibo, kjer bi naj bili gladu poginili. In tam mu je moja krogla zdrobila laket. Še v Kliseliju nam je pripravljal zasedo in brez dvoma je tudi napad na Šejtanovi pečini in oglarjevo jamo nasvetoval ali pa vsaj priporočil Mubarek.

Smrtno nas je sovražil, posebno mene, ki sem s svojim obiskom "oskrunil" svetišče prerokovo v Mekki. Sam pa je neštetokrat skrunil postavo istega preroka s svojimi zločini in sleparijami, prava kuga je bil za Strumico in okolico.

Pa nismo mu očitali njegovih zločinov. Bog je bil njegov sodnik —.

Konakdžija je prvi prekinil naš molk.

"Effendi, ali bi ne bilo bolje, če bi ga ustrelili? Na mah bi bil rešen muk, največjo dobroto mu izkažemo!"

"Vem, dobro vem! Pa nimamo take pravice! Ni še zinil besedice kesanja, celo šejtana bi še rad podkupil —. Allah ga še čaka —. Morebiti mu še enkrat vrne zavest in ponudi zadnjo priliko, da se spokori —.

Sicer pa njegove muke niso nezasłužene, kakor menda sam veš. In njegovo trpljenje je svarilen zgled, ki pretresljivo in razločno pridiguje vsem, posebej pa še vam, tebi, konakdžija, Junaku in Guski!"

V zadregi je bil.

"Nam —? Zakaj pa ravno nam?"

"Le tole ti povem! Kdor hodi po potih tegale človeka, je v nevarnosti, da bo tudi njegov konec strašen. Nikdar še nisem videl, da bi bil brezbožnež srečen."

"Misliš, da je bil tale človek brezbožnež?"

"Da. In sam dobro veš, da prav sodim."

"Za svetnika je veljal —. Če je bil brezbožnež, zakaj pa ga ni Allah že prej kaznoval?"

"Ker je usmiljen in potrpežljiv in ker nudi tudi najtrdovratnejšemu grešniku priliko, da se poboljša. Allah dolgo čaka, toda ko preteče čas milosti in usmiljenja, pa kaznuje. In božja kazen je strašna!

Pri nas doma pravijo: Božji mlini meljejo počasi, pa strašno drobno! Ta pregovor velja tudi za vas! Strašna resnica govori iz njega. Želim le, da bi jo spoznali in se po njej ravnali! Ako tega ne storite, bo zadela kazen tudi vas, prav kakor je Mubareka."

Prisiljeno se je smejal.

"Gospod, meni tvoje besede pač ne veljajo! Tvoj prijatelj sem, pošten človek sem in z Mubarekom nimam posla. Allah ve, da sem pošten in da ne zaslužim nobene kazni!

Pa tudi Junak in njegova žena sta poštena. Govoril si besede, ki se ne nanašajo na nas! Vsak se naj briga za lastne grehe!"

Predrzno, izzivalno je govoril. Saj je dobro vedel, kam merim.

Halefu je že tudi šinila roka za pas po bič. Pa odkimal sem mu in dejal konakdžiji:

"Čisto prav si povedal! Vsi smo enaki, vsak človek ima svoje slabosti in pregreške. Vkljub temu pa ima vsak človek pravico in dolžnost, da bližnjega posvari, ako je v nevarnosti, da se utegne pogubiti. In ni je za človeka večje nevarnosti, ko če se predrzno igra z božjim usmiljenjem in z božjo prizanesljivostjo.

Storil sem, kar mi naroča dolžnost, sami pa glejte, kaj je treba vam storiti!

Opravili smo tukaj. Pojdimo pa nesimo meso na kraj, kjer je medved raztrgal konja. Čas bo, da se pripravimo na obisk."

Šli smo v uto, si naložili mrhovino, kar je je pustil Junak, in jo odnesli. Blizu skale smo obstali in si krepko namazali podplate s krvavim mesom, da bi medved naših svežih sledov ne navohal.

Mesto je bilo za naše namene kakor nalašč.

Ozka, na vrhu ploščata guba se je porivala iz gozdnatega pobočja v ravno jaso, skalnata je bila in obraščena z grmovjem in drevjem. Konec izrastka je bila gola skala, strmo je padala na jaso. Kamenje se je odkrušilo, tudi večje skale so ležale raztresene ob vznožju odrastka. Med tistimi skalami je našel Junak konja, in prav tja smo položili mrhovino. Za skalami v bližini sva se lahko s Halefom skrila.

Junak se očividno ni dobro počutil na usodnem mestu, koj se je vrnil v varno zavetje svoje koče. Počasi sva stopala s Halefom za njim.

(Dalje prihodnjič.)

KOLEDAR DRUŠTVENIH PRIREDITEV

1938	AUG.					1938
Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

AVGUST

7.—Piknik župnije Marije Vnebovzete na Močilnikarjevi farmi.

7.—Piknik Jugoslovanske šole moderne umetnosti SND na Glačevi farmi.

14.—Društvo Valentin Vodnik št. 35 SDZ priredi piknik na Joe Zornovi farmi na Bradley Rd. v Brooklynu.

14.—Društvo Napredek št. 132 JSKJ ima piknik na Stuškovi farmi.

14 — Direktorij Slov. doma na Holmes Ave. priredi z raznimi društvi plesno veselico popoldne in zvečer.

21.—Društvo Brooklyn št. 135 SNPJ priredi piknik pri Zornu na na Bradley Rd.

21.—Klub Ljubljana, piknik na prostorih Društvenega doma na Recher Ave.

SEPTEMBER

4.—Banket društva sv. Jožefa št. 110 KSKJ v dvorani društva Domovina, Barberton, O. Začetek banketa ob 4. popoldne.

10.—Društvo Clairwoods št. 40 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

11.—Samostojna Zarja, 10 letnica, opera v avditoriju S. N. Doma.

12.—Pričetek konvencije S. D. Zveze v avditoriju S. N. Doma.

18.—Veliki koncert Združenih mladinskih pevskih zborov v S. N. Domu na Št. Clair Ave.

24.—Društvo Martha Washington št. 38 SDZ, ples v avditoriju S. N. Doma.

25.—Podružnica št. 32 SŽZ ima veliko plesno veselico v šolski dvorani sv. Kristine na Bliss Rd., Euclid.

1.—Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

OKTOBER

2.—Slovenska narodna čitalnica, prireditev v S. N. Domu na St. Clair Ave.

6.—White Motor Union Local št. 32 priredi ples v avditoriju S. N. Doma.

8 — Društvo Slov. Sokolice št. 442 SNPJ plesna veselica v SND.

8.—Klub slovenskih vdov, veselica v Knausovi dvorani.

15.—Društvo Valentin Vodnik št. 35 SDZ priredi vinsko trgatev in ples v Jugoslovanskem narodnem domu na W. 130th St.

15.—Častna straža SDZ ima plesno veselico v avditoriju S. N. Doma.

22.—23d Ward Democratic Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

23.—Igro in ples priredi podružnica št. 41 SŽZ v S. D. Domu na Waterloo Rd.

24. — Community Welfare Club, privatna zabava v prizidku S. N. Doma.

29.—Društvo Carniola Tent 1288 TM, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

30.—Jesenski koncert pevskega društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.

30.—25-letnica Slovenske zadružne zveze v Slovenskem domu na Holmes Ave.; program popoldne in zvečer.

NOVEMBER

5.—Društvo sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

6. — Koncert Mladinskega pevskega zbora S. D. D. na Waterloo Rd. v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

12.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

13.—Samostojni pevski zbor Zarja, opera in ples v avditoriju S. N. Doma.

13.—Samostojno društvo Združeni Slovenci na Jutrovem priredi plesno veselico in igro v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

19.—Carniola Hive št. 493 TM, plesna veselica v avditoriju S .N. Doma.

20.—Podružnica št. 25 SŽZ priredi ples in igro ob priliki desetletnice obstanka. Prireditev se vrši v S. N. Domu na St. Clair Ave.

DECEMBER

11.—Društvo Ivan Cankar ima igro v avditoriju S. N. Doma.

17.—Društvo Svobodomiselne Slovenke št. 2 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

18. — Slovenska mladinska šola SND, predstava v avditoriju S. N. Doma.

18.—Koncert pevskega zbora Slovan v S. D. Domu na Waterloo Rd.

31.—Društvo Zvon priredi zabavni večer v S. N. Domu na 80. cesti.

31.—Klub društev SND priredi Silvestrov večer v avditoriju S. N. Doma.

JANUAR

1.—Maccabees Drill Team, ples v avditoriju S. N. Doma.

15.—Mladinski pevski zbor Slavčki, koncert v avditoriju S. N. Doma.

21.—Interlodge liga, ples v avditoriju S. N. Doma.

22.—Dramsko društvo Ivan Cankar, predstava v avditoriju S. N. Doma.

28.—Samostojna Zarja, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

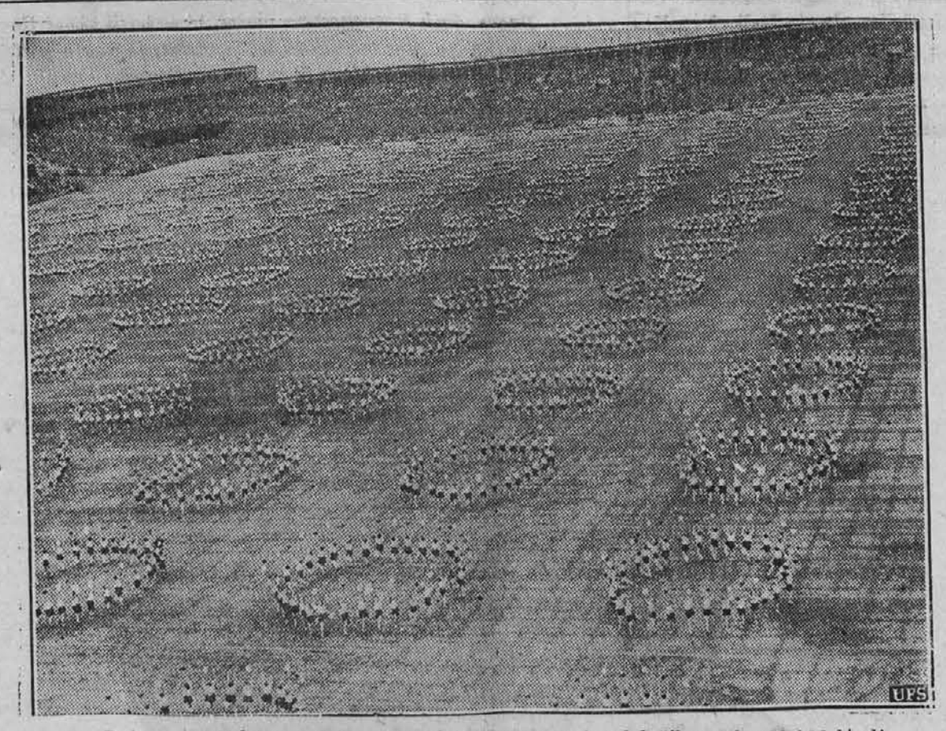

Prizor s Sokolskega zleta v Pragi, katerega se je udeležilo preko 60,000 ljudi.

Farmar Vincent Meyer iz Johnson County, Kans., je dobil od vlade Zed. držav certifikat, da je letina na njegovi farmi zavarovana. To je nova vladna korporacija, pri katerih lahko farmarji vzamejo zavarovalnino na svoje pridelke, da so brez skrbi za slučaj toče, povodnji, suše itd.

Piknik fare Marije Vnebovzete

Cleveland (Collinwood), O. — Saj že vsi veste, da bomo imeli farni piknik na 7. avgusta na Močilnikarjevi farmi. Ampak to ne bo samo piknik, to bo nekako letno zborovanje vse fare, da se malo bolj spoznamo med seboj ter se kot ena velika družina enkrat na leto skupno v prosti naravi poveselimo.

Piknik se bo vršil ob vsakem vremenu. V slučaju dežja se bo piknik vršil v Slovenskem domu na Holmes Av. Torej ne pozabite!

Nagrad bo en poln truk. Pa gotovo še več, ker naši trgovci kar sami ponujajo in še vedno nosijo skupaj. Za enkrat ne morem objaviti še imen teh dobrih trgovec, ampak enkrat drugi teden. Vsem darovalcem iskrena hvala.

Torej dragi farani, ne pozabite tega največjega piknika. Saj se še vsi dobro spominjate lanskega, ki je bil eden največjih. Upamo pa tudi, da letošnji ne bo nič manjši. Odbor se pripravlja, da bo za vse preskrbljeno. Naj vam še to povem, da bo godba sv. Jožefa društva in pa Krištof bratov. Za cerkveni odbor:

Louis Simenc

Dopis iz Euclida

Rada bi opozorila vse članice podružnice št. 32 SŽZ, da so se zavzela dekleta od vežbalnega krožka in bodo imele card party po društveni seji 2. avgusta. Zato sem sklenila, da povabim vse starejše članice, vse prijatelje in članice sosednih podružnic, da bi priskočile na pomoč pri tem prvem koraku, ki so ga storile naše mlade članice za dobrobit njih blagajne. Vem, da so slabi časi, pa 15 centov tudi ni bogve kaj. Zato pa pridite v velikem številu in dajmo jim korajžo. Dekleta vam bodo povrnila vašo naklonjenost.

Seja se prične pa ob sedmih zvečer. Pridite članice pravočasno.

Torej ne pozabite 2. avgusta priti na card party k podružnici št. 32 SŽZ v dvorano pod cerkvijo sv. Kristine ob osmih zvečer. Sestrski pozdrav vsem!

T. Zdešar, predsednica

IZ PRIMORJA

— Štiristoletnica čudeža na Sv. Gori. V juniju je poteklo 400 let od dne, ko se je prikazala na Sv. Gori pastirici Urški Fergligoj oz. Ferluga iz Solkana Mati Božja leta 1539. Do 1544 je ljudstvo zgradilo prvo cerkvico na kraju domnevnega čudeža in od tedaj naprej so pričeli prihajati prvi romarji. Oglejski patriarh je kmalu na to dal cerkvi krasno podobo Matere božje, ki je postala kmalu predmet čaščenja. Cerkev je postala v najkrajšem času tako znamenita in tako obiskovana, da je solkanski župnik ni mogel več sam oskrbovati. V letu 1565 so tako že prišli na Sv. Goro prvi frančiškani, ki so ravno tedaj morali zapustiti Bosno in Hercegovino zaradi turške zasedbe. S tem je nastal poleg cerkve tudi samostan, ki so ga polagoma s cerkvijo vred večali. Prvič sta bila cerkev in samostan, ki so ju morali zapustiti frančiškani, skoraj opustošena za časa vladanja Josipa II., ki je dal zapleniti vse premoženje frančiškanov. Še hujša usoda pa je zadela cerkev za časa svetovne vojne, ko je bila do tal porušena od italijanske artilerije, da se ne bi v njej zasidral sovražnik. Po vojni je bila na novo zgrajena in 26. avgusta 1928 zopet posvečena. Na Sv. Gori so mnogo časa oskrbovali cerkev slovenski frančiškani in cerkev je bila najpriljubljenejša slovenska božja pot.

— V bližini Gorice sta dva mladeniča: Anton Komac, st. 17 let in Anton Leban, star 19 let, istala vojne kovinske ostanke ter našla 37 mm granato. Skušala sta jo odpreti s silo a jima je eksplodirala in oba precej težko ranila. Komacu je med drugim razmesarila levo roko.

— Angelo Dornik, star 19 let, je bil prepeljan v goriško bolnišnico, ker bi bil pri kopanju v Vipavi skoraj utonil.

— V bližini Ločnika pri Gorici se je prevrnil avto Josipa Cotiča zaradi tega, ker je počila pnevmatika. Cotič in njegov spremljevalec sta odnesla precej težke poškodbe.

— V Trstu se opaža v zadnjem času izreden padec prometa, zlasti v tržaški luki. Pretekle dni sta pripluli v luko le dve ladji natovorjeni s čebulo, za temi pa je zopet nastal daljši odmor, če ne upoštevamo rednega potniškega prometa. Jasno je, da čuti brezposelnost v pristanišču vse mesto, ki živi izključno od prometa.

— V zadnjem času so nastale v naših krajih glede prehrane velike neprilike. Zlasti se to tiče kruha, ki se mora po neki odredbi mešati iz raznih vrst moke in še česa drugega. Kruh tako menjava z dneva v dan vsebino in barvo, pa tudi težo. Ko bodo iznašli pravi način mešanja in pred vsem dovolj moke, bo gotovo zopet bolje.

— Iz Rusije se je vrnil rudar Rudolf Popek, doma iz Kala na Kanalskem. Popek ni bil vojni ujetnik, temveč je šel v Rusijo pred sedmimi leti kot rudar z večjo skupino tovarišev iz Holandije. Delal je v rudnikih v Sibiriji, kjer se je tudi poročil. Pozneje je delal na Krimu. Kot italijanskega državljana so tudi njega izgnali. Izgnali so tudi mnogo drugih tujcev, češ da nalašč vse narobe delajo. Preden je odpotoval, je bil več mesecev v preiskovalnem zaporu. Ženo in otroke je moral pustiti v Rusiji, vendar je napravil korake, da jim dovolijo priti za njim.

MALI OGLASI

V najem

se dasti dve veliki sobi, pripravni za samostojen zakonski par. Stanovanje je na 1001 E. 63rd St. Vpraša se na 1007 E. 63rd St. (179)

WOLFF HEATING CO.

Telefon: GLenville 9218

AMERICAN RADIATOR PRODUCTS
največji clevelandski razpečevalci

Vroč zrak, para, gretje z vročo vodo in ventilacijski sistem installiran.

F.H.A. odplačila—3 leta za plačati

Nobenega plačila takoj.

Proračun zastonj. — Sprejemamo naročila izven mesta.

Popravila in razni deli znižani v ceni.

Vprašajte za našega slov. zastopnika.

715 EAST 103rd STREET CLEVELAND, OHIO

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

— Zadeli ste. Franja se bo javila in jaz jo bodem nastavila pri sebi, a da ne bode nihče vedel, da je moja hčer.

— Dober načrt! Samo škoda, da ga moram takoj uničiti.

— Tega ne morete storiti! — vzklikne gospa Jagodkin proseč. — Saj mi ne morete vedno odvzemati mojega lastnega otroka.

— A če to vendar storim?

— Znala bodem to preprečiti.

Starka se kratko in porogljivo nasmeje. Nesrečna žena položi svojo roko Italijanki na ramo in reče svečano:

— S čim bodem to preprečila? — Povedala vam bom: z milijonom rubljev.

— Milijon rubljev! — vzklikne vražarica.

Eden milijon! To je bilo ono, po čemur je hlepela. Drget pretrese njeno slabo telo in ona neprestano ponavlja:

— Milijon rubljev, milijon!

Toda nenadoma pogleda nezaupno gospo Jagodkin.

— Vi boste dali milijon rubljev za Franjo? Vem, da boste to hoteli, a vem tudi to, da varuje Jagodkin svoje blago. Kako bodete dobili ta denar?

— Zahtevala ga bodem od moža. In mi ga bo dal! — reče gospa Jagodkin s sigurnostjo v glasu, kot nikdar prej.

— Haha, skopi Jagodkin bo dal iz rok toliko denarja!

— Če ne bo hotel, ga bom prisilila, da mi bo dal dvojno.

— Začenjam razumevati, — odgovori starka. — Vam so znane skrivnosti moža, ki bi mu utegnile postati nevarne?

— Skrivnosti, ki bi ga lahko stale glavo, — pridoda gospa Jagodkin.

— Potem bodete dosegli svoj cilj, — odvrne vražarica.

V tem trenotku potrka nekdo na vrata. Bepo potisne svojo grdo glavo v sobo.

— Kaj je? — vpraša starka.

— Prišel je neki obisk, — odvrne deček.

— Vsemogočni Bog, samo da me ne zaloti kdo tu! — vzklikne gospa Jagodkin.

— Ne bojte se! Skrijte se tu na zadnjih stopnjicah. Bepo vas bo odvedel.

Nesrečna mati odide, toda na pragu obstane in vpraša proseče:

— Kaj ne, prihodni teden smem zopet videti Franjo?

— Le pridite! — odgovori starka. — A med tem pazite dobro na skrivnosti svojega moža. Kmalu jih bodete rabili.

Čim je nesrečna mati odšla iz sobe, udari starka s svojo palico ob zid, za katerim je stal Bakunjin in prisluškoval. Starka ga vpraša:

— Si li čul, Mihajlo?

— Vse sem slišal, petrogradska čarnovnica! Mojstrsko razumeš vlačiti ljudem denar iz žepa!

— To je dandanes potrebno. Toda tudi tebe je zanimalo, ko si slišal, kako misli ta žena o svojem možu.

— Lopov je on, — reče Bakunjin. — Tudi za njega bo prišel dan sodbe. Toda, koga sedaj pričakuješ? — Komu boš sedaj izpraznila žep?

— Ne vem! Bepo ni povedal imena. — Toda tiho, slišim korake. Vrata se odpirajo. — Za vraga, saj to je lepa vdovica Bojanovska.

Zadnje besede je starka izgovorila plašno in jezno pogledala ono stran, kjer je bil skrit Bakunjin. Bilo je jasno da ji ni bilo prav, da je Bakunjin navzoč, ker se je hotela razgovarjati z lepo vdovo o stvareh, za katere ni smel nihče vedeti:

Lepa vdova Bojanovska se približa k starki in jo skoro neslišno vpraša:

— Ste li dovršili ono?

Vražarica pokima z glavo.

— Potem dajte hitro! Plačala vam bodem, kar sem vam obljubila.

— Takoj, — reče Valloni, — toda še enkrat vas opozarjam, da ne date nikomur niti ene kapljice.

— Kolikokrat naj vam še rečem, da ne bo od mene nihče zvedel, kdo je napravil to tekočino, — reče Fedora.

— To pravite sedaj, — reče starka. — Toda ko boste stali pred sodnikom, boste drugače govorili.

Fedora se zdrzne, toda se takoj zopet zbere.

— Kaj govorite? — vzklikne. — Kdo me bo obtožil? Hotela bi videti onega, ki bi se predrznil obtožiti Fedoro Bojanovski radi zastrupljenja. — Ko bi vedela, da bodete molčali, bi vam povedala vse.

— Stara Valloni je tiha kot grob, — reče vražarica. — Samo govorite, nihče naju ne sliši.

Lepa žena se je nekaj časa obotavljala, toda nato se hitro odloči.

— Skrajšati hočem trpljenje neke blaznice. Toda to morem storiti samo tedaj, če ta strup ne zapusti nikakih znakov.

Mesto odgovora vzame starka malo stekleničico, ki je bila napolnjena s temno modro tekočino.

— Evo vam, — reče ona. — To je ono, kar rabite. Ni zdravnika, ki bi mogel konstatirati vzrok smrti. Za to vam jamčim.

— Dobro. Tu imate svojo plačo, — reče Fedora in potegne iz žepa svileno denarnico, ki jo ponudi starki.

Starka postane zelo ljubezniva in vpraša:

— Hočete, da vam čitam iz kart vašo bodočnost?

— Ne, hvala! — reče ona. — Upam, da tvoja tekočina ni tako polna laži, kot tvoje prerokovanje, stara čarovnica.

Ona odpre vrata in odide. Bakunjin pride takoj iz svojega skrivališča, pristopi k starki ter ji reče:

— Povedal ti bom, kaj bi lahko prorokovala tej lepi ženi iz svojih kart.

Petrogradska čarovnica se nasmeje.

— Glej, glej, Bakunjin postaja prerok. Radovedna sem, kaj bi ji mogla prorokovati.

— Smrt! — reče Bakunjin starosta nihilistov.

— Smrt? — vpraša starka z demonskim veseljem.

— Ona bo umrla! — vzklikne Bakunjin in stisne pesti.—Umrla bo predno bo minil mesec.

Maščevalec

Fedora pohiti po ulici, ko je stopila iz vražaričinega stanovanja, in dospe do ogla, kjer jo je čakal voz.

— Pelji me k Margolinskemu! ukaže kočijažu.

Ni dolgo trajalo in ona izstopi pred točilnico čaja. Ni bilo vzroka, da skriva svoj obisk, ker je prišla, da se pogovori o prodaji neke vile.

Njena palača je bila v resnici prekrasna, toda vsaka soba jo je spominjala na njenega moža, ki ga je poslala v Sibirijo. Sedaj je zvedela, da je pobegnil, pa četudi ni verovala v uspeh njega bega, vendar ni bilo nemogoče, da se pojavi nekega dne v Petrogradu.

Fedora stopi k vratam in potrka. Ta se odpro in pred njo se pojavi neki mladenič.

— Izvolite? — jo vpraša, a črne ognjevite oči gledajo lepo ženo.

—Govoriti hočem z Margolinskim, — reče ona, ki je videla, kako je njena pojava delovala na Izidora.

— Takoj bodem poklical strica, reče on.

— Vi ste nečak Margolinskega? — vpraša.

— Da, milostljiva gospa, — odvrne Izidor.

— Govoriti hočem z vašim stricem o prodaji neke hiše. Toda, mislim, da ste tudi vi vpeljani v posle svojega strica.

— Ne, motite se, milostljiva! — vzklikne Izidor. Z njegovim poslovanjem nimam nikakšne zveze. Če smem biti odkritosrčen vam povem, da mi to poslovanje mrzi.

— Res? — vpraša Fedora, — A kaj vas zanima?

— Tega vam ne morem povedati v treh besedah. Vsak berač na cesti me zanima, vsak kaznjenec, Petropavlovska trdnjava, vsaka politična struja; zanima me, ali se je carjev papagaj že naučil besed: "Sibirija je lepa zemlja, očka!"

Fedora dvigne iznenadeno glavo.

— Ni mi sicer vse jasno, kar ste rekli, — reče ona, — toda mislim, da niste navaden človek. Mogli bi doseči mnogo tega, če bi imeli protekcijo.

—A kdo mi bo to pripravil? — vpraša žalostno.

— Jaz! — vzklikne Fedora.

— Milostljiva, vi sami — vi mi hočete pomagati?

— Da, bavim se s tem, da odkrivam skrite talente. Imam vplivne prijatelje. Verujte mi, jaz morem mnogo storiti.

— A kako je ime moji zagovornici? Kje vas smem poiskati? — Oprostite mi, da vas to vprašujem, a vsak trenotek more priti moj stric, a jaz ne bi hotel, da on kaj zve.

— Pridite v mojo palačo. Vedeli bodete, ko vam povem svoje ime. Zovem se Fedora Bojanovska.

Izidor vzklikne. Stal je pred ženo, ki so jo nihilisti obsodili na smrt.

Ta divna žena ne bode doživela konca tega meseca Nož je že pripravljen, ki se bo zaril njej v prsa.

— Zakaj ste se tako preplašili? — ga vpraša ona. — Kaj ste slišali toliko slabega o meni?

— Oprostite mi, — reče Izidor in si hitro izmisli izgovor. — Slišal sem že toliko o vas, kot o najlepši ženi petrogradski, da sem vedno vroče želel vas spoznati. Evo, sedaj se je izpolnila moja želja.

Koketno ponudi Fedora Izidoru roko. Izidor se skloni in toplo poljubi njeno roko.

Sedaj se zaslišijo koraki.

— Evo, moj stric! — šepne Izidor.

— Pričakujem vas jutri! — mu reče Fedora.

Vrata se odpro in na pragu se pojavi Margolinski s svojo ženo. On da svoji ženi znak, da odide z Izidorjem.

Margolinski pristopi k Fedori, ki je sedela v naslonjaču, pozdravi jo in reče:

— S čim vam morem postreči?

— Prišla sem radi nekega posla, — odgovori. — Kupiti hočem hišo, pa so mi priporočili vas.

Margolinski odide k omari, poišče svojo poslovno knjigo ter reče:

— Milostljiva, vi želite torej kupiti hišo?

— Da, iščem vilo mesta, mogoče v okolici predmestja okrog Neve. Plačam vsako ceno, če mi ugaja hiša. Pogoj je, da je hiša osamljena.

— Imam nekaj takšnega! — reče Margolinski.

— Se nahaja blizu Petrograda? — vpraša Fedora.

— Oddaljena je pol ure. Nahaja se v prekrasni okolici, nedaleč od Neve v malem predmestju.

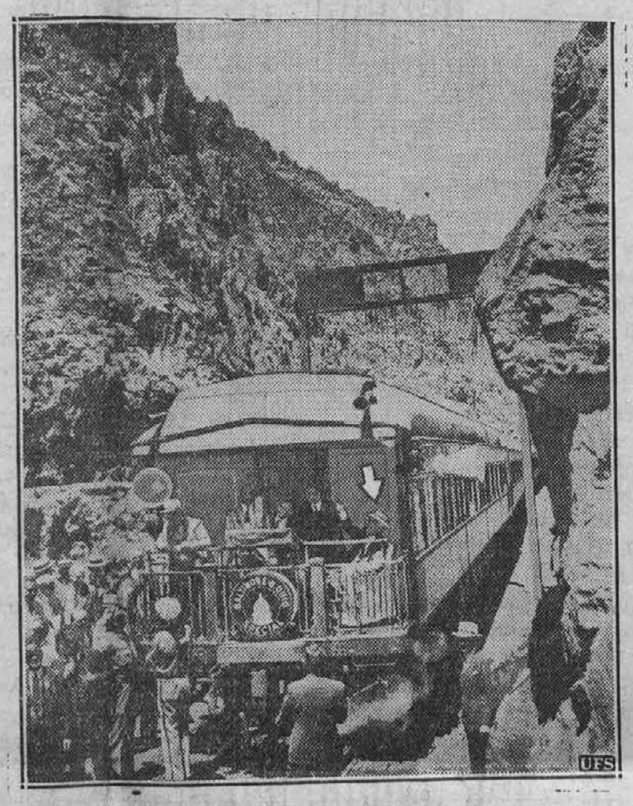

Predsednik Roosevelt na vlaku, ki je vozil skozi Rocky gorovje. Kjer predsednik ni šel iz vlaka, je kar s platforme govoril množici, ki ga je prišla pozdravit.

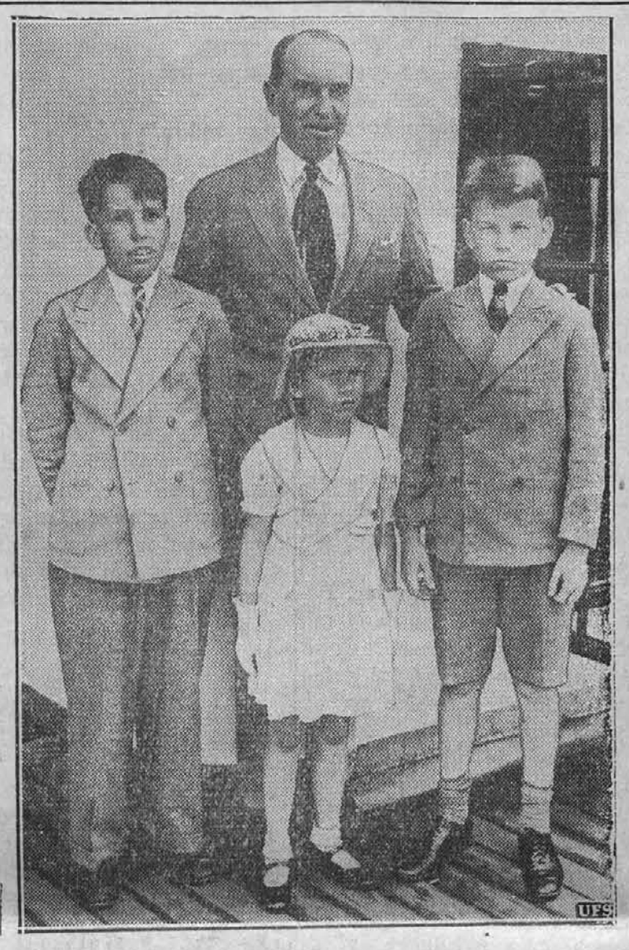

Frederick A. Sterling, ameriški poslanik na Švedskem Poprej je bil poslanik za Estonijo in Latvijo.

Sally Clark, svakinja mladega Johna Roosevelta, se bo posvetila profesionalnemu petju. Poseduje krasen alt.

Max Schmeling, Nemški boksar se je vrnil v domovino in se je, kot vidno, na ladji pošteno oddahnil od borbe z zamorcem Joe Louisom.

"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev.

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti.

"Zato vsak dan preglejva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovec, ki oglašuje v Ameriški Domovini je zanesljiv in pri njem kupujva."

SEDMAK
MOVING AND EXPRESSING
Free Estimates and Low Rates
6506 St. Clair Ave. HEnderson 1920

AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.
v Slovenskem Narodnem Domu
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POSILJA denar v staro domovino točno, po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.
•
Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

LOUIS OBLAK
TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potrebščine za dom.
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

VLOGE v tej posojilnici
zavarovane do $5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation,, Washington, D. C.
Sprejemamo osebne in društvene vloge
Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670